

Î N C H E I E R E

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând recursul declarat de banca comercială „Eximbank – Gruppo Veneto Banca”, societate pe acțiuni împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „Eximbank – Gruppo Veneto Banca”, societate pe acțiuni împotriva întreprinderii de stat „Cadastru”, intervenienți accesorii societatea cu răspundere limitată „Aridan”, societatea cu răspundere limitată „Sistemconstruct” și societatea cu răspundere limitată „Enki Plus” cu privire la rectificarea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile,

c o n s t a t ă

La 29 aprilie 2014 banca comercială „Eximbank – Gruppo Veneto Banca”, societate pe acțiuni (BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii de stat „Cadastru” (ÎS „Cadastru”), intervenienți accesorii societatea cu răspundere limitată „Aridan” (SRL „Aridan”) și societatea cu răspundere limitată „Sistemconstruct” (SRL Sistemconstruct”) cu privire la rectificarea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile.

Concomitent cu cererea de chemare în judecată, BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 mai 2014 s-a respins cererea BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA privind asigurarea acțiunii (f.d.38-39).

La 21 mai 2014 BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 mai 2014, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și emiterea unei noi încheieri de admitere a cererii de asigurare a acțiunii în sensul formulat (f.d.45-47).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 septembrie 2014 s-a respins recursul declarat de BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA și s-a menținut încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 mai 2014 (f.d.53-56).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 mai 2016 s-a introdus

în proces în calitate de intervenient accesoriu pe lângă pârît SRL „Enki Plus” (f.d.143).

La 20 septembrie 2016 BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 septembrie 2014, solicitând admiterea cererii de revizuire și casarea deciziei (f.d.158-159).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 s-a respins cererea de revizuire depusă de BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA, ca fiind inadmisibilă (f.d.198-199).

La 22 august 2017 BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 și soluționarea problemei în fond.

În motivarea recursului a invocat că la cererea de asigurare a acțiunii a prezentat încheierile executorilor judecătorești din 27 februarie 2012 și din 05 martie 2013 prin care a fost aplicat sechestrul asupra terenului aflat în litigiu, însă ÎS „Cadastru” a înregistrat dreptul de proprietate asupra acestuia după SRL „Aridan”, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (1) și art. 33 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile.

Susține, că acestea constituie circumstanțe esențiale care nu au fost și nu au putut fi cunoscute băncii, fapt ce generează emiterea unei încheieri de admitere a cererii de revizuire.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA urmează a fi restituit pentru următoarele.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs relevă că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 a fost expediată în adresa părților prin scrisoarea înregistrată sub nr. de ieșire 12350 din 20 iulie 2017 (f.d.200), iar cererea de recurs a fost depusă la 22 august 2017, reieșind din amprenta sigiliului aplicată pe ea (f.d.232-235).

Colegiul reține că încheierea recurată a fost comunicată recurentului la 26 iulie 2017, fapt confirmat și recunoscut de acesta în cererea de recurs, la care Colegiul îi va acorda credibilitate, întrucât nu există alte probe ce ar atesta contrariul.

În conformitate cu art. 426¹ lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen.

Colegiul menționează că dispozițiile art. 426¹ lit. a) din Codul de procedură civilă instituie două condiții cumulative pentru ca cererea de recurs să fie restituită: cererea de recurs să fie depusă în afara termenului legal și să nu existe solicitarea de repunere în termenul de atac.

În acest sens, Colegiul relevă că termenul de recurs este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, iar depunerea acestuia peste termen va fi respins ca tardiv, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are drept scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. În context, sancțiunea decăderii din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie, de asemenea, un factor de securitate juridică, sancțiune conținută în termenul de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii contestate recurentului

și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Prin urmare, instanța de recurs constată că în speță a fost omis termenul de declarare a recursului, în privința căruia nu a fost solicitată repunerea în termen. Or, în condițiile speței, termenul de 15 zile de declarare a recursului a început să curgă de la momentul comunicării încheierii recurate, adică 26 iulie 2017, recurentul cunoscând soluția pronunțată și intervalul de timp acordat de lege pentru contestarea acesteia, avînd totodată și dreptul legal de a solicita restabilirea termenului în cazul omiterii întemeiate a acestuia, însă nu a folosit acest drept. Or reieșind din dispozițiile art. 56 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă și art. 425 din Codul de procedură civilă în raport cu prevederile art. 111 alin. (1) din aceeași lege, BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA urma să dea dovadă de diligență și să respecte termenul legal în vederea demarării căii de atac.

Argumentele invocate de recurent nu pot fi reținute, deoarece ele sunt expuse asupra temeiniciei încheierii recurate care nu pot sta la baza admiterii recursului, întrucît calea de atac a fost exercitată în afara termenului legal, iar normele legale citate mai sus stipulează imperativ că încheierea poate fi contestată în termen de 15 zile din momentul comunicării, la caz 26 iulie 2017 fapt recunoscut în cererea de recurs (f.d.233), or conform art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decît într-un anumit cadru prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după expirarea cărora valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. Mai mult, instanța subliniază și faptul că părțile interesate în cadrul unui proces, trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența Curții Europene.

În contextul dat, CtEDO a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru a promova recurs urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixînd un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pîrîți la adăpost de plângeri introduse foarte tîrziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecînd de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu contra României, cauza Marckx contra Belgiei).

În cauza Melnic contra Republicii Moldova, Curtea a constatat violarea art. 6 § 1 al Convenției (securitatea raporturilor juridice) – admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

În lumina celor menționate și avînd în vedere faptul că, recurentul nu a solicitat repunerea în termen a recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia restituirii recursului declarat de BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA ca fiind tardiv, circumstanță ce

împiedică examinarea recursului în fond, în caz contrar, s-ar aduce atingere dreptului părții adverse la un proces echitabil consacrat de art. 6 CEDO.

În conformitate cu art. 426¹ lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Se restituie recursul declarat de banca comercială „Eximbank – Gruppo Veneto Banca”, societate pe acțiuni împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan